

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem ve věci

žalobce: **S. N. S.**
zastoupený advokátem Mgr. Pavolem Kehlem
sídlem Panská 895/6, 11000 Praha

proti
žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**
sídlem Hradčanské náměstí 5, 118 00 Praha 1

za účasti osoby
zúčastněné na řízení: **V. V.**

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. října 2022 č. j. 307531-2/2022-VO, ve věci **krátkodobého víza**

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva zahraničních věcí ze dne 26. 10. 2022 č. j. 307531-2/2022-VO **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 15 368 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Pavola Kehla, advokáta se sídlem v Praze, Panská 895/6.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce je státním příslušníkem Indické republiky a dne 12. 8. 2022 podal žádost o krátkodobé schengenské vízum na Velvyslanectví České republiky v Dillí (dále též jen

Shodu s prvopisem potvrzuje I. Ch.

„správní orgán prvního stupně“), kterou správní orgán prvního stupně rozhodnutím ze dne 25. 8. 2022 zamítl. Žalobce následně podal dne 2. 9. 2022 žádost o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza, o které rozhodl žalovaný rozhodnutím identifikovaným v záhlaví tohoto rozsudku (dále též jen „napadené rozhodnutí“) tak, že rozhodnutí Velvyslanectví České republiky v Dillí ze dne 25. 8. 2022 je v souladu s § 20 odst. 5 písm. e) zákona číslo 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dle též „zákon o pobytu cizinců“). Důvodem pro neudělení víza byl závěr správních orgánů, podle kterého žalobce - stručně řečeno - uzavřel s osobou zúčastněnou na řízení účelové manželství, nemá v úmyslu s ní vést společný život a prostřednictvím sňatku se snaží pouze získat právo vstupu a pobytu v České republice, resp. EU.

2. Proti napadenému rozhodnutí žalovaného podal žalobce (prostřednictvím zástupce) včasnou žalobu, ve které namítal, že žalovaný porušil § 2 odst. 4, § 3, § 50 odst. 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 správního řádu (napadené rozhodnutí považuje žalobce v mnoha směrech za nepřezkoumatelné), § 20 odst. 5 písm. e) a f) zákona o pobytu cizinců a článek 35 směrnice 2004/35/ES. Žalobce popřel, že by vstupoval do manželského svazku z účelových důvodů a žalovanému vytkl, že vycházel z doporučení Komise k lepší transpozici a aplikaci směrnice 2004/38/ES a Příručky pro řešení otázky účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí v kontextu práva EU o volném pohybu občanů EU, přitom ani jeden z dokumentů není právním předpisem v pravém slova smyslu. Ve vztahu k jednotlivým důvodům neudělení víza (indikativním kritériím) žalobce uvedl, že na území členských států vstoupil s platným schengenským vízem za účelem studia, nikdy se zde nenacházel v rozporu s platnou legislativou (nikdy nepobýval na území EU nelegálně), což podle něj dokazuje i skutečnost, že není osobou vedenou v Schengenském informačním systému a Evidenci nežádoucích osob. Žalovaný rovněž podle žalobce nesprávně hodnotil jeho žádost o mezinárodní ochranu v Rakousku s tím, že žalovaný nemá absolutně žádnou informaci o tom, z jakých konkrétních důvodů žalobce o udělení mezinárodní ochrany žádal. Žalobce dále uvedl, že se s manželkou osobně potkal dne 19. 6. 2020, ale při osobní schůzce se již partneři velmi dobře znali, znali své povahy, způsob uvažování, plány do budoucna jakož i životní priority. Oba hovoří velmi dobře anglicky. Osobní schůzka tak byla svým způsobem dovršením jejich známosti. Za nesprávný považuje žalobce také závěr žalovaného, že po svatbě bydleli od října 2020 do dubna 2022 spolu s jeho kamarády, protože ve Vídni bydleli sami, společně museli hospodařit se svými prostředky a starat se o chod domácnosti. Za nepodloženou domněnku považuje žalobce také závěr žalovaného, že jeho manželka je v jeho rodné zemi hodnocena negativně (podřadně). Rodina žalobce přijala jeho manželku vřele a otevřeně, což podle žalobce prokazuje i ta skutečnost, že její manželka do Indie následovala. Žalobce dále poukázal na to, že manželství trvá dlouhou dobu (ke dni pohovoru trvalo již 734 dnů) a že se jejich výpovědi shodují, pokud jde o osobní údaje, okolnosti prvního setkání a důležité osobní informace.
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. V písemném vyjádření k žalobě vyjádřil přesvědčení, že obě rozhodnutí jsou řádně právně i věcně odůvodněna, nelze je označit za nepřezkoumatelná či nezákonná, mají oporu ve spise, byla přijata na základě zákona a vychází z řádně zjištěného skutkového stavu. Žalovaný poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které je zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost vyhrazeno jen těm nejzávažnějším vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat. Žalovaný dále zdůraznil, že podle § 168 odst. 1 zákona o pobytu cizinců se na tento typ řízení nepoužije část druhá a třetí správního řádu, proto jsou námitky o porušení § 50 odst. 3 a 4,

§ 52 a § 68 odst. 3 správního řádu nepřiléhavé. Nedošlo ani k porušení článku 35 příslušné směrnice, neboť právě tento článek umožňuje členským státům žádost o vízum cizinci zamítnout, je-li pro to zákonný důvod, což vyplývá také z judikatury Soudního dvora EU a Nejvyššího správního soudu, kterou žalovaný ve vyjádření k žalobě citoval. Žalovaný odmítá, že by pouze hodnotil indikativní kritéria a nijak nehodnotil závěry zjištěné z šetření a poukázal na to, že manželé před uzavřením sňatku nevedli společnou domácnost, k uzavření sňatku došlo velmi krátce po osobním seznámení, přitom sám žalobce v pohovoru uvedl, že jeho manželka nečekala, že k uzavření sňatku dojde takto rychle a sama uvedla, že návrh na uzavření sňatku v červenci 2020 nebrala vážně, ale přesto v srpnu 2020 sňatek s žalobcem uzavřela. Pokud žalobce v žalobě popírá, že by v domácnosti žili spolu s kamarády žalobce, tak je to v rozporu s jeho tvrzením v pohovoru, kde uvedl, že manželce řekl, ať se odstěhuje, jelikož nechce, aby žila v bytě s jeho kamarády. Žalovaný zdůraznil, že z jednání žalobce jednoznačně plyne účel za každou cenu zůstat v EU, jelikož ten zde pobýval na základě ročního studentského víza 10 let a byl žadatelem o udělení mezinárodní ochrany v Evropské unii, nicméně tato mu nebyla udělena. Manželé se rovněž neshodují na společném plánu do budoucnosti.

4. V řízení uplatnila práva osoby zúčastněné na řízení manželka žalobce V. V., která ve svém vyjádření popsala historii jejího vztahu se žalobcem s tím, že po svatbě žili v Rakousku, měla tam registrován trvalý pobyt, byť nebyla uvedena v nájemní smlouvě. Zdůraznila, že celou dobu žili v bytě sami, a když jim končil nájem v dubnu 2022, tak protože plánovali cestu do Indie, nehledali nové bydlení. Měli možnost bydlet u kamarádů žalobce, ale dohodli se, že se vrátí k rodičům a v červnu 2022 odcestovali společně do Indie. V Indii byla 3 měsíce a po vypršení turistického víza se vrátila do České republiky. Po dobu společného bydlení v Rakousku se podíleli společně na domácnosti.
5. Krajský soud v Ostravě přezkoumal u ústního jednání napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dle též jen „s. ř. s.“)].
6. Rozhodující skutkové okolnosti zjišťoval krajský soud v první řadě ze správního spisu. Podává se z něj, že žalobce podal dne 12. 8. 2022 žádost o udělení schengenského víza rodinného příslušníka EU s tím, že je manželem české občanky a ke sňatku došlo podle doloženého oddacího listu dne 21. 8. 2020. Téhož dne proběhl na Velvyslanectví v Dillí pohovor se žalobcem, který uvedl mimo jiné, že se s manželkou „potkali“ poprvé „na Tinderu“ na podzim roku 2019, poté se spojili přes instagram a osobně se potkali dne 19. 6. 2020. V té době žil žalobce ve Vídni a jeho manželka bydlela v Brně. Žalobce žil v Rakousku od roku 2014, žádal zde o azyl, ale jeho žádost byla v roce 2017 zamítnuta, odvolal se, ale nedostal žádné rozhodnutí. V červnu 2022 se vrátil do Indie. Svatbu navrhl žalobce, manželka s tím nakonec souhlasila. Před svatbou se potkávali o víkendech a manželka se někdy v srpnu 2020 přestěhovala do Vídně. Svatby se kvůli lockdownu zúčastnil pouze jeho přítel D., který vše zařizoval. Po svatbě spolu bydleli v Rakousku, v dubnu 2022 se manželka vrátila do České republiky. Nájemní smlouva končila a žalobce nechtěl, aby žila s jeho kamarády. Žalobce plánuje žít v České republice, otevřít si zde restauraci, ale pokud to nepůjde, tak se jeho žena přestěhuje do Indie a budou žít tam. S manželkou komunikují anglicky. Před současnou manželkou měl žalobce vztah s Maďarkou, se kterou se potkali v Rakousku, kde studovala, byli spolu asi 4 až 5 měsíců. Žalobce žádal v minulosti o studijní vízum do Lotyšska, které získal, studoval tam na technické univerzitě 1 tok, ale studia nedokončil. V Lotyšsku byl asi 2 měsíce, pak odjel do Švédska a do Německa, chtěl změnit univerzitu. Na dotaz ohledně dětí žalobce uvedl, že teď ne, uvidí se v budoucnu, mluvili o tom, říkala (manželka), že by mohli adoptovat, ale

ne teď. V nejbližších letech to není na pořadu dne. Téhož dne byla vyslechnuta také manželka žalobce V. V. (osoba zúčastněna na řízení), která uvedla, že se s žalobcem seznámili přes Tinder na podzim roku 2019, dlouho si psali, pak si začali volat a 19. 6. 2020 se potkali ve Vídni. V té době bydlela v Brně a žalobce ve Vídni, kam za ním dojížděla. Svatbu jí nabídl manžel krátce po seznámení, nebrala to vážně a dne 21. 8. 2020 proběhla svatba. Na svatbě byl kromě manželů jeden kamarád žalobce. Po svatbě se postupně stěhovala do Vídně, na přelomu září a října tam již měla většinu věcí. V Rakousku pracovala online kvůli covidu. Ve Vídni bydleli do dubna tohoto roku (2022), kdy žalobci skončila nájemní smlouva, žalobce se stěhoval ke kamarádům a ona se vrátila domů k rodičům. K dotazu ohledně společného života v Indii manželka žalobce uvedla, že pokud by to nešlo v České republice, tak by byla s manželem v Indii nebo někde jinde. S manželem komunikují anglicky. Součástí spisu je dále řada fotografií manželů a záznamů z komunikace. Na dotaz ohledně plánování dětí odpověděla, že zatím ne, mluvili o tom, žalobce se na děti těší, ale ona se na ně ještě necítí. Velvyslanectví v Dillí jako správní orgán prvního stupně žádost žalobce rozhodnutím ze dne 25. 8. 2022 zamítlo s odůvodněním, že se žalobce dopustil obcházení zákona o pobytu cizinců s cílem získat vízum k pobytu na území a podvodného jednání s cílem získat vízum k pobytu na území. Správní orgán prvního stupně poukázal na to, že žalobce by sám právo pobytu nezískal, sňatku předcházelo 63 dnů osobní známosti, pár bydlí ve společné domácnosti přibližně od podzimu roku 2020, pár nepřijal žádný dlouhodobý závazek a manželství trvá zhruba 734 dnů. Žalobce podal žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza, o které rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, jak shora uvedeno. K nosným důvodům, o které žalovaný opřel svůj závěr o účelovém sňatku žalobce, patřila pobytová historie žalobce v EU (neúspěšné žádosti o azyl v Německu a Rakousku), sňatek ihned po prvním osobním setkání, zájem žalobce odcestovat do České republiky až poté, kdy mu bylo zamítnuto odvolání proti zamítnutí žádosti o azyl, manželé spolu nevedli společnou domácnost a nepřijali dlouhodobý právní či finanční závazek. Oproti tomu nebyl podle odůvodnění napadeného rozhodnutí naplněn důvod podle § 20 odst. 5 písm. f) zákona o pobytu cizinců s tím, že účelové jednání žalobce lze podřadit pod zamítací důvod podle § 20 odst. 5 písm. e) téhož zákona.

7. Krajský soud k návrhu žalobce doplnil dokazování nejprve o výpis z e-mailové komunikace mezi žalobcem a pracovníci Velvyslanectví České republiky v Dillí ze dne 15. 8. 2022, ze kterého zjistil, že prvostupňový správní orgán vyzýval touto cestou žalobce k předložení smlouvy o ubytování v Rakousku a registraci k pobytu jeho manželky v Rakousku. Dále příslušná úřední osoba požádala žalobce o vysvětlení, kdo je S. Z. (žalobce odpověděl, že se jedná o jeho bývalou maďarskou přítelkyni), ve kterém časovém období žila v daném bytě (žalobce odpověděl, že se přestěhovali v dubnu 2019 a vystěhovala se přibližně v srpnu 2019, chtěl její jméno odstranit ze smlouvy, ale bytná ji pouze vyškrtla). Dále úřední osoba požadovala po žalobci doplnit scan starého cestovního pasu, dokumenty týkající se pobytu žalobce v zemích EU, žádosti o azyl v Rakousku a v Německu a pracovní smlouvu z Rakouska. Na to žalobce odpověděl, že dokumenty týkající se azylu v Německu se ztratily a zaslal foto rakouského azylového průkazu. Pracovní smlouvu nemá, protože pracoval jako osoba samostatně výdělečně činná a přiložil fotky jeho ID karet zaměstnance ze společností, pro které pracoval.
8. Z potvrzení Správy nemovitostí Akzentreal z Vídně ze dne 16. 11. 2022 krajský soud zjistil, že podle tohoto potvrzení byl žalobce do dubna 2022 nájemcem bytu ve Vídni, na adrese M. 6/6 a obýval jej společně se svou ženou.

9. Z ohlášení na zemskou živnostenskou komoru ve Vídni ze dne 25. 10. 2016 krajský soud zjistil, že žalobce měl od 1. 1. 2016 oprávnění k podnikání v oboru nákladní doprava motorovými vozidly nebo motorovými vozidly s přívěsem, jejichž maximální povolená celková hmotnost nepřesahuje 3 500 kg (s přerušením živnosti 1. 7. 2016 a znovuzahájením 20. 10. 2016). Podle výpisu z živnostenského informačního systému Rakouska (GISA) měl žalobce živnostenské oprávnění od 1. 1. 2016 do 16. 8. 2022.
10. Z dodatku k existující nájemní smlouvě ze dne 7. 9. 2021 krajský soud zjistil, že jako nájemce bytu číslo 6 v domě ve Vídni, M. 6 je uveden žalobce, nájemní vztah začal 16. 4. 2019, končí 30. 4. 2022 a jako nájemce je uvedena také S. Z., jejíž jméno je v dodatku přeškrtnuté s poznámkou, že se vyškrťává a všechna práva a povinnosti přecházejí výhradně ze 100 % na žalobce (jediného nájemce).
11. Z potvrzení o nahlášení k pobytu krajský soud zjistil, že osoba zúčastněná na řízení byla od 13. 7. 2020 nahlášena k trvalému pobytu ve Vídni na ulici M. 6/6.
12. Krajský soud dále provedl k důkazu výpisy z účtu (snímky z internetového bankovníctví) osoby zúčastněné na řízení za dobu od 29. 4. 2021 do 5. 4. 2022 a zjistil z nich, že žalobkyně platila z účtu nájem ve dnech 4. 8. 2021 (16 968,11 Kč) a 3. 2. 2022 (16 114,02 Kč).
13. Z letenek krajský soud zjistil, že na jméno osoby zúčastněné na řízení byly vystaveny letenky na 3. 1. 2023 a 22. 1. 2023 (Krakov - Dubai) a na 4. 1. 2023 a 23. 1. 2023 (Dubai - Indira Gandhi Intl Airport).
14. Po takto doplněném dokazování dospěl krajský soud k závěru, že žaloba je důvodná.
15. Krajský soud se předně zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, protože pouze přezkoumatelné správní rozhodnutí je způsobilé být předmětem soudního přezkumu. K této námitce je nutno předeslat, že na postup při rozhodování o žádosti o krátkodobé vízum (včetně řízení o novém posouzení důvodů neudělení víza) se podle § 20 a § 180e zákona o pobytu cizinců ve spojení s § 168 odst. 1 téhož zákona nevztahují ustanovení části druhé a třetí správního řádu, což platí také pro § 68 odst. 3 správního řádu, který upravuje náležitosti odůvodnění správního rozhodnutí. To však nic nemění na tom, že rozhodnutí o žádosti o udělení víza, resp. rozhodnutí o novém posouzení důvodů neudělení víza, musí obsahovat dostatečně konkrétní právní i skutkové důvody, pro které správní orgán žadateli vízum neudělil, a to alespoň v takovém rozsahu a kvalitě, aby jej mohly správní soudy přezkoumat (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2015 č. j. 5 Azs 89/2015-30). Podle závěru krajského soudu splňuje uvedené požadavky jak napadené rozhodnutí, tak i prvostupňové. Oba správní orgány vyličily konkrétní skutkové okolnosti, o něž svá rozhodnutí opřely, uvedly úvahy, kterými se řídily při posouzení věci, a popsaly závěry, ke kterým na základě těchto úvah dospěly. Skutečnost, že žalobce s těmito závěry nesouhlasí, ještě nečiní rozhodnutí nepřezkoumatelným. Podstatné je, zda závěry žalovaného mají oporu ve spise a jsou s ním v souladu, což je právě předmětem soudního přezkumu.
16. Podle § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců platí, že cizinci, který žádá o krátkodobé vízum jako rodinný příslušník občana Evropské unie a sám není občanem Evropské unie a hodlá doprovázet občana Evropské unie na území nebo následovat občana Evropské unie, který na území pobývá, se krátkodobé vízum neudělí, jestliže se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat vízum k pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.

17. Není sporu o tom, že žalobce je státním příslušníkem Indické republiky (pro účely zákona o pobytu cizinců se tedy jedná o cizince ve smyslu § 1 odst. 2 tohoto zákona) a je současně manželem občanky České republiky. V takovém případě je udělení víza rodinnému příslušníkovi občana EU nárokové a žádost o krátkodobé vízum lze zamítnout jen ze zákonem stanovených důvodů, mezi které patří také účelovost sňatku.
18. Jádrem sporu mezi účastníky je, zda manželství žalobce a osoby zúčastněné na řízení bylo uzavřeno účelově. Účelový sňatek je definován jako sňatek, jehož výlučným účelem bylo získání práva pobytu na území EU (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015 č. j. 4 Azs 228/2015-40, ze dne 7. 6. 2018 č. j. 9 Azs 410/2017-96, či ze dne 13. 10. 2022 č. j. 6 Azs 141/2021-34). Důkazní břemeno nese v tomto směru správní orgán, na kterém je, aby na základě řádných skutkových zjištění jednoznačně prokázal jednak to, že výlučným účelem sňatku bylo získání výhodnějšího pobytového oprávnění, a také to, že manželé nemají a neměli v plánu vést společně manželský život. K zamítavému rozhodnutí přitom nepostačují pochybnosti, ale přesvědčivá skutková zjištění o účelovosti sňatku (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 228/2015-40 ze dne 9. 12. 2015 nebo č. j. 10 Azs 68/2018-39 ze dne 26. 9. 2018). Manželé naopak nemají povinnost prokazovat, že jejich sňatek je pravý.
19. Žalovaný nepochybil, pokud vycházel z tzv. indikativních kritérií, které vyvracejí nebo naopak indikují úmysl účelového uzavření manželství. Takový postup je v souladu s ustálenou rozhodovací praxí správních soudů. Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 7. 6. 2018 č. j. 9 Azs 410/2017 - 96 formuloval a odůvodnil závěr, podle kterého lze v obecné rovině za indikativní faktory, které svědčí tomu, že žadatel o vízum neuzavřel manželství pouze za účelem obejití právních předpisů upravujících vstup a pobyt cizinců označit např. to, že manžel, který je státním příslušníkem třetí země, by bez problémů získal právo pobytu sám, nebo již legálně pobýval v členském státě občana EU předtím, pár byl před sňatkem v dlouhodobém vztahu, pár měl společné bydliště (domácnost) po dlouhou dobu, pár přijal vážný dlouhodobý právní nebo finanční závazek se společnou odpovědností (hypotéka na bydlení atd.), manželství trvá dlouhou dobu. Naopak za podstatné faktory, které jsou-li dány, mohou naopak vést k závěru o účelovém manželství, lze označit např. to, že není udržováno manželské soužití, chybí společné přispívání k odpovědnostem vyplývajícím z manželství, manželé se neshodnou při informacích o průběhu seznámení nebo nehovoří společným jazykem.
20. Se žalovaným lze souhlasit potud, že v řízení byly zjištěny indicie, které by závěru o účelovosti sňatku žalobce s osobou zúčastněnou na řízení nasvědčovat mohly. Jedná se v první řadě o pobytovou historii žalobce v zemích EU. Žalobce v roce 2012 obdržel studentské vízum do Lotyšska, ale studia nedokončil, v Lotyšsku byl jen krátce (asi 2 měsíce) a dále se pohyboval po Evropě (Švédsko, Německo, Rakousko). Stejně tak žalobci neprospívají okolnosti týkající se jeho žádosti o mezinárodní ochranu v Německu a Rakousku. Je pravdou, že v řízení nebyly zjištěny důvody žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, jakož i důvody, pro které mu nebyla udělena, ale mezinárodní ochrana obecně slouží k ochraně žadatelů před jejich pronásledováním v zemi původu. Skutkové okolnosti zjištěné v tomto řízení nenásvědčují tomu, že by žalobci hrozilo v Indii pronásledování či vážná újma (žalobce se vrátil do Indie, bydlel tam po dobu 3 měsíců se svou manželkou, aniž by cokoliv nasvědčovalo tomu, že žalobci hrozí či hrozilo v zemi původu pronásledování z azylově relevantních důvodů). Pokud žalobce za tohoto stavu svou žádost o azyl správním orgánům blíže nevysvětlil, tak nelze důvodně vytýkat žalovanému, že měl podezření na využití tohoto institutu pouze za účelem servání

v zemích EU. Za zcela standardní nelze považovat ani okolnosti předcházející sňatku. Nejde přitom ani tak o způsob seznámení přes internetovou seznamku, který lze v současné době považovat za běžný, ale budoucí manželé se poprvé osobně potkali teprve 2 měsíce před svatbou (k prvnímu setkání došlo 19. 6. 2020, svatba proběhla 21. 8. 2020), což naopak příliš obvyklé není.

21. Současně však platí, že účelovost uzavření manželství je třeba posuzovat po celou dobu správního řízení. Pokud je v řízení před správními orgány prokázáno, že manželství plní svou funkci, není možné takové manželství považovat za účelově uzavřené, i kdyby tomu tak od jeho úplného počátku nebylo (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2012 č.j. 5 As 104/2011 – 102 nebo rozsudek téhož soudu ze dne 4. 3. 2020 č.j. 10 Azs 375/2019-39, které jsou, stejně jako ostatní rozhodnutí správních soudů uvedená v tomto rozsudku, dostupná na webových stránkách Nejvyššího správního soudu). Podle přesvědčení krajského soudu bylo v řízení doplněným dokazováním ve spojení se správním spisem bezpečně prokázáno, že manželství po uzavření sňatku plní svou funkci. Předně bylo prokázáno, že manželé spolu již krátce od uzavření manželství začali společně bydlet, přičemž nic nenasvědčuje tomu, že by s nimi sdílely domácnost další osoby. Nic takového nevyplývá ani ze správního spisu a při posouzení výpovědí obou manželů v jejich vzájemné souvislosti je zřejmé, že možnost bydlení s kamarády žalobce se u jeho manželky řešila až po skončení nájmu v dubnu 2022. Tomu odpovídají také důkazy doplněné v soudním řízení (viz např. sdělení správy nemovitostí Akzentreal ze dne 16. 11. 2022 o tom, že žalobce pronajatý byt obýval společně se svou ženou). Závěr žalovaného o tom, že po uzavření sňatku pobývala manželka žalobce ve sdíleném bytě se žalobcem a jeho kamarády proto nemá oporu ve spise. Neobstojí ani závěr žalovaného, že spolu manželé nevedli společnou domácnost, protože s ohledem na shora uvedené rozložení důkazního břemene již nebylo povinností žalobce nad rámec prokázaného společného bydlení po dobu téměř 2 let ve Vídni ještě dále prokazovat, že toto jejich společné bydlení naplňovalo znaky vedení společné domácnosti. Podle přesvědčení krajského soudu ze správního spisu (zejména z pohovorů s oběma manželi) ve spojení s důkazy doplněnými v soudním řízení vyplývá vůle obou manželů realizovat společný manželský život a žít spolu jako manželé, což dokládá také pokračování jejich společného soužití v Indii. Za těchto okolností nemohou být důvodem pro neudělení víza skutečnost, že manželé dosud nepřijali dlouhodobý finanční či právní závazek ani některé rozpory či spíše nesrovnalosti v jejich výpovědích, např. ohledně dětí (nutno dodat, že manželé se ve svých výpovědích na množství informací shodovali, což v odůvodnění napadeného rozhodnutí připustil i žalovaný – viz str. 7, „Zaosmé“). Krajský soud uzavírá, že i kdyby zde existovaly v době uzavření sporného sňatku pochybnosti o záměrech žalobce, tak tyto byly s ohledem na stav ke dni rozhodování žalovaného konvalidovány a uzavřené manželství již za účelové považovat nelze.
22. S ohledem na uvedené skutečnosti je žaloba důvodná, a proto krajský soud napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 78 odst. 1 a odst. 4 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud vyslovil, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
23. O náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi žalobcem a žalovaným rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a uložil žalovanému povinnost nahradit procesně úspěšnému žalobci důvodně vynaložené náklady řízení. Náklady žalobce tvoří předně zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč za žalobu. Dále má žalobce právo na náhradu nákladů právního zastoupení, jejichž výši krajský soud určil podle vyhlášky číslo 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní

tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). Konkrétně krajský soud přiznal žalobci v rámci přísudku právo na náhradu odměny advokáta za tři úkony právní služby (1. - převzetí a příprava zastoupení, 2. - sepsání žaloby a 3. - účast u ústního jednání) po 3 100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu (celkem 9 300 Kč), dále náhradu hotových výdajů nahrazovaných podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu v paušální výši 900 Kč, náhradu za ztrátu času stráveného cestou zástupce žalobce k ústnímu jednání z Prahy do Ostravy a zpět ve výši 1 400 Kč (14 půlhodin po 100 Kč) podle § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu a cestovních výdajů vynaložených v souvislosti s touto cestou v celkové výši 768 Kč (vlakem), celkem 15 368 Kč. Náklady právního zastoupení nejsou navýšeny o DPH, protože pro krajský soud je rozhodující okamžik vyhlášení rozsudku a nikoliv poskytnutí jednotlivých úkonů právní služby. Krajský soud uložil žalovanému povinnost nahradit tyto náklady v celkové výši 15 368 Kč žalobci k rukám jeho zástupce. Určení advokáta coby platebního místa vyplývá z § 149 odst. 1 zákona číslo 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), které se v těchto případech přiměřeně aplikuje podle § 64 s. ř. s. Lhůtu k plnění krajský soud prodloužil oproti obecné délce stanovené v § 160 odst. 1 o. s. ř. na 30 dnů od právní moci rozsudku, protože rozhodnutí správních soudů nabývají právní moci již okamžikem doručení (viz § 54 odst. 5 s. ř. s.) a obecná 3 denní lhůta se jeví krajskému soudu v takovém případě jako nepřiměřeně krátká.

24. Osobě zúčastněné na řízení krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože nebyly splněny podmínky podle § 60 odst. 5 s. ř. s. Krajský soud osobě zúčastněné na řízení neuložil plnění jakýchkoliv povinností, pouze jí umožnil v řízení uplatňovat svá práva.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Nesplní-li povinný, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může se oprávněný domáhat nařízení výkonu rozhodnutí (exekuce).

Ostrava 16. ledna 2023

JUDr. Martin Láníček
samosoudce